

« zurück blättern vor »

SZLAGA subst. f., ab 1564. **1)** ‘großer, hölzerner Hammer; Mauerbrecher, Rammbar’ – ‘drewniany młot; kafar, taran’: 1564 MĄCZ 204a, SPXVI *Maleus lingeus, szlagą / Kulá / Tárán*. o 1777–1779 Kluk Rośl. 1 81, L *Szłaga drewniana służy ogrodnikowi do wbiiania w ziemię większych kolków*. o 1781 Zabł.Zab. 99, L *Zgadłem, chaos w głowie, za najlepszeby stała krople i ulepki Szłaga bednarfska, bo mu braknie piątej klepki*. o 1788 Przędz. 35, L *Gruzły ziemi rozbite być powinny szlagą czyli młotem drewnianym*. o [LBel.] vor 1812 Mag.Mskr., L *U flisów szłaga iest pniak z trzcionkiem, którym hartful na łądzie wbiiaią*. – SPXVI, MĄCZ, CN, TR, L, SWIL, SW, DOR (przestarz.). **2)** ‘Treppenpfosten, Treppengeländer’ – ‘słup, belka podtrzymujące schody’: 1643 CN s.v. *sztaby: Sztaby / szłagi / legáry w/schodowe. Scapi Scalarum reclarum*. o 1780 Włodek Sł, MAY – CN, TR, L, SWIL, SW. **3)** ‘Schlag, Hieb’ – ‘uderzenie, raz’: [hapax] (1841) 1949 Słow.Ben. 134, DOR *Nieraz zaś przedtem pan Starosta fukał na równych sobie, niższym dawał szlagę licząc na swoją małość i powagę*. – SW (m.u.), DOR (daw.). ◊ **Etym:** nhd. *Schlage* subst. f., ‘ein Werkzeug zum Schlagen, Hammer, Keule’, GRI, nur für Inh. 1. ◊ **Konk:** *kafar* subst. m., bel. seit 1579, SPXVI, zuerst geb. CN, nur für Inh. 1; *taran* subst. m., bel. seit †1575, L, zuerst geb. MĄCZ, nur für Inh. 1. †*legar*, †*sztaba* II. ◊ **Der:** *szłażka* subst. f., 1777–1779 Kluk Rośl. 2 169, L, zuerst geb. L. ♠ Włodek Sł, 1780, MAY verwendet *szłagi*, um das Wort *sztaby* zu definieren; das Wort war also in dieser Bedeutung lebendig und wohl ein Terminus technicus. SPA 1916 hat eine Abbildung von *szłaga*, das Wort ist also zu dieser Zeit noch bekannt.

« zurück blättern vor »